

[Axel Ivan Pedersen.]

ståelse end den, vi finder i dag, hvor boligspørgsmålet hensynsløst skal udnyttes i politisk propaganda uden hensyn til hverken saglighed eller realiteter.

Men bedre sent end aldrig siger et gammelt ord, og den højtærede boligminister skal ikke have utak for, at han har grebet til den eneste udvej, der fandtes for at skabe bestemte regler for afvikling af en lovgivning, som tiden er løbet fra, og som i virkeligheden var i opløsning; thi mange af kommunerne landet over har i modsætning til hovedstaden for længst gennemført eller indledt en afvikling efter, hvad jeg vil kalde fornuftbetonede retningslinjer, og jeg er tilfreds med, at man i disse kommuner kan fortsætte hermed på de én gang fastsatte og godkendte betingelser.

I København har man åbenbart ikke kunnet finde frem til en afviklingsmetode, og det er jo det, der er den egentlige anledning til denne lovgivning.

Det er med dette lovforslags vedtagelse muligt at få ensartede regler for afviklingen, og det er også fuldt tilfredsstillende, at der gives mulighed for tilbagebetaling, for så vidt nogen tidligere har indbetalt mere end de frigørelsesbeløb, denne lovgivning forudsætter. De procentssatser, der er fastsat i lovforslaget, er det ikke muligt ved en førstebehandling at udtale sig om betimeligheden af, og måske skulle vi i udvalget anmode om at få en nærmere motivering for, hvordan man har beregnet disse.

Med disse bemærkninger skal vi fra socialdemokratiets side tilsige vor velvillige støtte til gennemførelsen af dette lovforslag.

Finn Poulsen: Jeg kan på mit partis vegne principielt give udtryk for det samme som det ærede medlem hr. Axel Ivan Pedersen. Vi er tilhængere af, at det princip, som her søges gennemført på dette område, ensartet behandling af landets borgere, virkelig gennemføres i praksis.

Der er jo sket det mærkelige på dette område, at afviklingen af de tinglyste deklamationer, som er udstedt i henhold til de ældre boliglove på grundlag af de tilskud, der dengang blev givet, er sket på vidt forskel-

lig måde. Uden for København har man, som det ærede medlem hr. Axel Ivan Pedersen sagde, fulgt almindelige fornuftbetonede retningslinjer og i en masse tilfælde simpelt hen slettet dem i konsekvens af den særlige regel, der var i loven om, at deklamationerne kunne aflyses, uden at noget skulle indbetales i alle de tilfælde, hvor de pågældende blot havde nøjedes med at få et tilskud på i alt 20 pct. af anskaffelsessummen. De, der havde fået 30 pct. i tilskud, altså blot 10 pct. mere, fik til evig tid tinglyst en deklamation, der gik ud på, at der i tilfælde af ejendommens salg, og hvis man ville have deklamationen slettet, skulle indbetales det fulde beløb, som ejendommen nu var mere værd end dengang, i de offentlige kasser. Konsekvensen blev altså, at det offentlige, selv om det kun havde indskudt knap $\frac{1}{3}$ af anskaffelsessummen, tog konjunkturstigningen og derved altså noget væsentligt fra de private.

I København var der en anden ordning, idet man til og med 1955 tillod afløsning imod indbetaling af de oprindeligt ydede tilskud; man lod deklamationen stå i 5 år, og så kunne den aflyses. Men fra 1956 gik man over til den anden ordning, hvorefter der fortsat skulle indbetales fuldt ud, og det gav som bekendt — det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget — anledning til en ret interessant retssag, der endte med en højesteretsdom, hvor højesteret slog fast, at loven sådan set stadig væk var gældende, og at man ikke uden en ny lov kunne komme til et andet resultat.

Der er altså de tre muligheder, når vi nu skal se på, hvordan ensartethed skal skabes, de tre muligheder, som har udviklet sig i praksis, og som altså ikke er ensartede, men man kunne jo vælge en af dem.

Den højtærede minister har foreslået en fjerde mulighed, og den vil jeg gerne gøre nogle bemærkninger om. Hvis man skal se på det rent praktisk, så vedrører loven, så vidt jeg forstår bemærkningerne, i øjeblikket København. Det er her, de ejendomme er tilbage, som ikke har fået afløst de tinglyste deklamationer. I København havde man indtil 1955 altså denne ordning, at afløsning af deklamationerne kunne ske